

**R.D. Iacobi Marchantii, Pastoris Et Decani Covviniensis
SS. Theolog. Professoris, Rationale Evangelizantivm**

Marchantius, Jacobus

Coloniae Agrippinae, 1661

Lectio 6. tripartita De eodem Evangelio. Accessit ad eum Centurio, dicens:
Domine, puer meus jacet in domo paralyticus, & malè torquetur. Prima
pars agit de qualitate Centurionis, & pretiositate ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56372)

EADDEM DOMINICA

LE CT. 2. tripartita.

Accesse ad eum Centurio, dicens: Domine, puer meus jacet in domo paralyticus & male torquetur. Matth. 8.

PARS I. De Centurione & eius seruo de quo officio de minorum & serorum. 1. Cor. 1. Kob. 1. 6.

V Idete Fratres vocationem vestram, inquit Apostolus, non multos nobiles, non multos potentes, sed infirma mundi elegit Deus, ut confundat fortia. Equidem illi quos initio ad fidem & gratiam suam vocavit Christus, vel per se, vel per Apostolos, maxima ex parte plebei fuerunt, & infima vel communis conditionis, prout ex discipulis qui primitiæ fidei fuerunt, satis constat. Attamen quia; Nos potentius despiciat, cum sit ipse potens, ut loquitur Job, voluit etiã initio aliquos divites, nobiles, potentes, ad fidem & gratiam coaptare, maxime ex Gentilibus. Quapropter tanquam primitiæ Gentium (post Pastores illos humiles qui fuerunt primitiæ Judæorum) illustres illi Orientis Reges & sapientes accessere adoraturi Christum in infantia sua, & primo ætatis oriente. In ipsum autem jam in perfecta ætate sese per miracula prodentem primus Gentium eredit nobilis hic Centurio, Præfectus præsidii Romani existentis in Capharnaum metropolitana civitate Galilee. Unde & eius fidem dilaudat Dominus præfide Israhelitarum, & de electione ac prædestinatione ejus pronuntiat testimonium, cum inter illos eum accenset qui recumbit in regno cum Abraham. Merito ergo connumeratur & hic inter priviuias gentium. Ulterius tempore Apostolorum mox post Christum, dum gentibus aperitur osium Evangelij & Ecclesie, primus qui vocatur celestivisione ostensa Petro, nobilis iterum Centurio Romanus est, nomine Cornelius; quem ideo Sancti Patres etiam Primitias gentium vocant, quia licet ante cum aliqui Gentiles conversi & baptizati fuerint, ipse tamen fuit primus conversus & baptizatus, post publicam illam solemnem & expofesso factam publicationem per visionem litteri celsus demissis, quo denunciabatur Evangelium debere transire ad gentes. Quod ipsum iustus est tunc Petrus Judæis promulgare, nec obfisterent divino decreto.

Orig. hom. 1. in Num. Hier. ad Salmianam. Ad 10.

Cujus nationis fuerit Centurio

Ipsium ergo præcessit vocatione & conversione nosse hic Centurio, quem origine Hispanum fuisse, & Hispanis prædicasse Christum scribit Lucius Dexter in Chronico suo, quod S. Hieronymo dedicavit contemporaneo suo, & Cornelium quoque nomine fuisse asserit. Sic enim ait: C. Cornelius Centurio Capharnaumensis, Dominus serui quem Dominus sanavit, Pater etiam C. Oppij Centurionis erat Hispanus, & mirè flores in Hispania. Et de ejus filio hoc ipse addit: C. Oppij Centurio Hispanus credu Christum morienti in Cyrene. Ex Gentilibus hic primus à Christi morte credidit, qui fuit civis Romanus baptizatusque à S. Barnaba factus est tertius Medice-

lanensis Episcopus Vir quidem Apostolicus qui Christi morientis & eclipsis admirabilem primum omnium Hispanum, genti sua, cum audientium stupore refert. Hæc ille.

Sed cujuscumque nationis fuerit hic Centurio (Ethnicum fuisse certa ex Patribus est sententia) ex ejus in Christum fide colligimus, neminem cujuscumque status fuerit, despiciendum esse, cum ex omni statu aliquos elegerit Deus: ita ut & ipsum militiæ, & Præfecturæ militaris statum honorari electione hujus Centurionis, ac illius qui in Evangelio memoratur Christi morientis divinitatem agnovisse, denique & illius qui in actus celebratur. Nempe hi milites erant; & præfectura militari illustres; sed non de illis qui amplius exigunt, quam constitutum sit, qui opprimunt aut extorquent, suis non contenti stipendijs, ut jam in more est: Plures enim modo conscribuntur milites ad prædandum quam ad præliandum, plures ditantur de lachrymis Provinciarum, quam de præda hostium: plures de sanguine pauperum ornati procedunt, qui nuquam cogitantur progredi, ut sanguinem fundant inimicorum. Miles igitur haud reprobatus est; aut militiæ, ubi iusta est causa, & observatur disciplina: nec illatunc poterit obstaculo esse ad salutem & gratiam consequendam, maxime ubi pro vera fide militatur. An non maxima pars nostrorum Martyrum ex militibus & militiæ Ducibus est constata? Inspice Mauritium & Gereonem cum suis legionibus. Inspice quadraginta Martyres Cæsaræ fortiter pro fide occumbentes. Inspice Georgium, Batiadum, Sebastianum, & sexcentos alios militiæ Duces sanctissimos. Nilil nocuit his militantiibus paludamentum, & baltheus, & gladius, & catervæ eos cingentes; quia licet in acie obsecundarent imperatori terræ, mente tamen serviebant in conscientia bona Imperatori cæli; & ubi de ejus honore agebatur, sanguinem parati erant fundere, potius quam ejus offensam incurrere. Audiverant, & observabant illud monitum Joannis militibus datum: Neminem concutiatis, neminem calumniam faciatis, sed contenti estis stipendiis vestris. At quia hæc modo non observantur, ideo nullitate nomen tribunitiumq; infamatur, quasi in iustis obnoxium divitijs, varijsq; scatens viijs. Audi Petrum Blesensem ep. 94. milites nostri temporis describentem. Ac primum quidem eorum tangit infidelitatem his verbis. Olim se ipsos non modo milites obligabant, quod scilicet Republicæ statum quod in acie non fugerent, sed & hodie Tyrrenses se suos reddunt de altari, ut profiteantur se filios Ecclesie. At in contrarium res versa est, nam ex quo militari cingulo decorantur, mox insurgunt in Christum Dominum, & deserviunt in patrimonio Crucifixi, spoliantur & depravantur Christi pauperes. Et in misericorditer affligunt miseris, ut in doloribus alicuius illi: itos appetitus & extrordinaria: impleant voluntates. Secundo profecquitur, & tangit aliã eorum vitia, incontinentiam

Militia non est reprobata.

Luc. 31.

Militum

& intemperantiam his verbis: *Qui contra inimicos cruci viros exserere debuerant, in potibus & ebrietatibus pugnant. Vacant otio, marcant crapula, vitamque degenerem in immunditiam transigentes. nomen & officium militia dehonestant. Hi laudant in pace praevident arma fugas, inter vina victorias, cum sint in pratorii leones, in praelijs sunt lepores. Tertio proficitur, & tangit lingue corum vitia his verbis eleganter. Ordo militum nunc est, ordinem non tenere: nam exius os malorum verborum spurcicia polluitur, qui detestabilis iurans, qui minus Deum timet, ministros Dei vilificat, qui Ecclesiam non veretur, iste hodie in castris militum fortior & nominatior reputatur. Haec tenus ille, & verè, & disertè.*

Divino, & non hominibus, scientes quod unquam, quod fecerit bonum, hoc recipies à Domino. Multi servant solum ad oculum, hoc est in praesentia Domini, aut dum timent ne inquisitus sit; in absentia verò otiantur, vel negligenter gerunt negotium sibi commissum. Multi non sincerè, fideliter, & ex animo servant, sed multitando & contradicendo saltem interius, nec verbis, nec corde dominos honorando: & hi non satis Christiane famulantur, nec mercedem à Deo percipiunt, quam poterant promereri, debite, sincerè & cum cordis humilitate obsequium servitutis suae exequendo, illudque in Deum referendo, qui in persona Domini considerandus est, ut monet Apóstolus.

Centurionis virtutes.

Non de numero horum Centurio noster censeri debet, immò multæ in eo virtutes, & Ducibus, & militibus imitandæ proponuntur, nobisq; omnibus. 1. Charitas erga inferiores, cum tantam servitutum cum benignitate gesserit. 2. Honor erga sacerdotem & seniores, quos accedit, rogatque humiliter, ut pro se intercedat, & servo agnoscentes eos majores. 3. Pietas erga Deum, quem agnoscentes ædificat synagogam, in qua veri Dei doctrina cultusque traditur. 4. Liberalitas & beneficentia, in sumptibus pro ædificanda synagoga sustinendis; nec rapiebat aliena, qui distribuere sua, nec conculcavit vacabat, qui ita gratus erat senioribus & civibus. *Vere Centurio, qui stipendia terrena consensum cali mutavit in fructum, inquit S. Chrysologus serm. 15. s. Humilitas magna erga Dominum quem in domum suam recipere se dicit indignum. 6. Fides insignis, qua credit cum absentem posse mederi servo.*

Aptum est illud antiquum emblemata servi fidelis, quo depingebatur pileatus rubro pilco, elegantiter interula vestitus, asininas habens aures, cervinos pedes, dextram tenens erectam & in palmam explicatam. Quid designat pileus, nisi eum libero & liberali debere esse ingenio? Quid interula, nisi assiduo operi debere esse intentum? Quid aures asininæ, nisi multa dura patienter debere audire? Quid cervini pedes denotant, nisi celeritatem in exequendis mandatis? Quid dextra erecta, nisi fidelitatem in tractandis negotijs? Hæc omnia cerne in *Iacob apud Laban* fidelissimè diligentissimæque famulante in custodiendo grege eius; & tamen dura audiente cum ille frequenter mutaret mercedem. Talem eum facit fidelitatis suæ dicentem ab eo. *Quid in venisti de cuncta tua substantia penes me? Vixisti annu sui secum, & oves tuæ ac capre steriles à bestia ostendi, tibi ego damnatum omne reddidit, quid quid fur operabat, à me exigebat. Die nocteque, si tu urebar & gela, fugabat qui somnus ab oculis meis, hæc est fidelitas & diligentia, quæ est dos præcipua famulanti. Sed utnam fideles solum essent obsequentes Domini suis in his quæ ex officio tenentur, verum quandoq; contingit eos esse obsequentes in his quæ contra conscientiam sunt & divino honori advertantur: & ita quandoq; famulantur hominibus, ut obsequij quod Deo debent, non recorderentur. Habes exemplum in servo *Abjaleno*, qui cum conceptum odium in fratrem suum *Ammon* parere decerneret, præcipit servis suis: *Observeate, cum remulens fuerit Ammon, & dixerit vobis percutite eum: & interficite, nolite timere. Ego enim sum qui præcipio vobis. Obsecro sunt servi illi, fraticidio impie se immiscuerunt, & ut Domini sui grati sibi conciliarent, divinam offensam non perimuerunt! O quam multi hos imitantur, divinum imperium à perstantes, & hominis impium præceptum adimplentes! O quam multi iam & animam exponunt, ut fideles censentur in obsequio hominum, interim Deo debita servitutis partem memores sunt, de qua tandem severa ab eis ratio exigetur.**

Luc. 7.

Domino, puer meus iacet paralyticus, & male sorquetur. Lucas dicit: Centurionis cuiusdam servus male habens erat moriturus, qui illi erat pretiosus. Quem ergo Mattheus puerum vocat; non filium, sed servum intelligit: qui dicitur fuisse pretiosus, id est, charus, & in magno pretio habitus, quia fidelis, indulgens, & rebus administrandis penè necessarius. Duplex porro hic documentum, unum concernens famulos, alterum Dominos.

Gen. 30. *Servus non sit obsequens Domini in his quæ sunt contra conscientiam.*

Morale.

Primò igitur hic monentur servi & famuli muneris sui, gratiam scilicet Dominorum suorum sibi conciliare, per fidelitatem, obedientiam & promptitudinem, sic enim & gratiam supremi omnium Domini sibi conciliare poterunt. Unde eos sic monet Apóstolus. *Servus obedite Dominis cum timore, in simplicitate cordis sicut Christo, non ad oculum servientes, sed ut servi Christi facientes voluntatem Dei ex animo cum bona voluntate servientes, sicut*

Ephes. 6.

Audi Vincetium Belluacensem, hac dere exemplum famulis non infructuosum proponentem. Qui-

Quidam miles, inquit, multo tempore cuida Marchioni infervierat fidelissime, eratque ei clarissimus. Is tandem in gravem incidit infirmitatem, quam ubi Marchio audisset, personaliter visitans adducit medicos, multa promittit, urgetque agrum ut exponat, si aliqua in re ejus egeat ope cum multis verbis apud eum egisset, tædio affectus æger, ait ei. Si pro te laboribus & fideli obsequio quippiam rependeris decrevisisti, fac velut mortem imminentem quoadam, vel una hora ab his refrigerer doloribus, Es si decedere me contingat, vel una nocte de felici curas mihi hospitio provideri. Cumque diceret Marchio hæc in solium Dei esse potestate, se autem libenter impensurum, si quid in temporalibus desideraret, subijcit æger. Ergo laborem meum & obsequium omne vane consumpsi. Converteris autem cum lacrymis ad altantes, dicebat! En cernitis quomodo pretiosum mihi tempus expendi, hinc Domino inerte anima periculis obiteras qui nec ad horam eximere me potest à presentibus periculis, aut future penitus. Hoc angit me & ex corde pavore, rogo, ut discrimen hoc meum considerantes, illi Domino serviat, qui vos hoc in necessitate poterit sublevare ab angustis presentibus & futuris. Quod si presentia sanitati restitui daretur, spondeo me illi soli obsequium impensurum. Sic emoritur, exemplum relinquens sua compunctione omnibus servis, ne obsequij Domino debiti obliviscantur & ne nimium fidant in Dominis quantumlibet poteribus. Ecce & Centurio quantumlibet dives, nobilis & potens, non potest juvare servulum paralyticum, sibi licet pretiosum & charum. Quia tamen fide pollet, & ab altiori Domino Christo se potentiore sperat auxilium, ideo seniores Judæorum, & amicos quosdam quos se existimat digniores, mitat ad eum intercessores: & ut loquitur S. Basilius Seleucus orat. 19. Non servus contempti afflictionem Herodis fastu surgens, neque pro voluptate, quam ex numero sacellio capiebat, pueri ignobilis obitus est, verum obitus investigans periculo remedium.

Moraliz. Secundo, itaque, datur hic Heris muneris sui documentum erga famulos & servos, ut salutem ipsorum, tum corporis, tum maxime animi diligenter curent, & in fide Patris se gerant. Propterea enim Patres familias vocantur potius quam Domini quia paternum animum debet omnibus de familia impendere; ut observat Tertul. Ideo etiam Eccl. sic monet. Si est tibi servus fidelis, sit tibi quasi anima cum quasi fratrem sic eum tracta. Quod maxime debet verum esse inter Christianos, quia ut ait S. Ambr. ser. 33. Est servus est conditione, gratia tamen frater est etenim similiter Christum induit ipsam participat Sacramentum, eodem quo & tu utitur Deo Patre, eum se non utatur ut fratre. Imò Ethnici & hoc considerandum censuerunt, quod licet dignitas in hoc saeculo diversa sit inter servum & Dominum, una tamen est illis natura, propter quam humaniter tractandi sunt, nec despicendi. Unde Seneca in epist. ad Lucilium sic scribit. Libenter cognovi familiariter te cum servum suum vivere, hoc prudentiam tuam

Servi sunt imo homines: Servi sunt imo contubernales, Servi sunt imo humiles amici. Servi sunt imo co-servi, si cogitaveris tantundem in utroque, licere fortuna. Hæc omnia considerabat Centurio & ideo tantam servigerit curam, & egritudinis ejus, longe distimilis Hero illi de quo conqueritur ejus servus David: Puer Ægyptius ego sum, servus viri Amaleciti; dereliquit autem me Dominus meus, quia egrotare capi nudus tertius. Non sic centurio, quia pretiosus erat illi servus. Sic & omnibus pretiosi debent esse servi illi & ancillæ quorum ope & opera uti quandoque eos vult Deus, non solum ad opus familiaria, sed etiam ad opera salutis & gratiæ.

1. Sic pretiosi erant servi Naaman, vocantes eum Patrem dicentes illi: Pater si rem grandem dixisses tibi Propheta, etiam facere debuisset, quanto magis cum solum dixerit. Lavare se septies in Jordane. Sic acquirit eorum consilio, & sanatus est à lepra Pretiosa erant ei & ancilla israelitica, prima sanatis hujus suo consilio suggestrix: Vitam fuisse Dominus meus ad prophetam in Samaria, profecto curasset eum à lepra.

2. Sic Eliezer servus senior pretiosus erat Domino suo Abraba, cui totum committit negotium conjugij filij sui Isaac, mittens eum in Molopotamiam, non sine inspiratione Dei, & ductu Angeli.

3. Sic Ioseph pretiosus erat Domino suo Pharaoni in Ægypto, ob sapientiam & fidelitatem, cui omnia sua commiserat, nec quicquam alud noverat nisi panem quo vivebatur. Hoc est, nullius rei sollicitudine angebatur, sed tantum accumbat mensæ, & fruebatur eis quæ Ioseph procurabat. At postmodum, quia fidelis fuerat hero erga uxorem falacem, falsa accusatione gratiam perdit.

4. Sic Abra ancilla pretiosa erat Domine suæ Judith, cujus opera & fidelitate uti voluit ad liberationem suæ plebis & heroicum illud facinus quo caput obtruncavit Holofernis. Hæc de veteri testamentis addamus & aliqua exempla de novo.

5. Sic Vitalis Martyr pretiosus fuit Agricola Domino suo, quem cum Agricola vidisset in persecutionem Diocletiani, inter gravissimos cruciatus constantissime se servum Jesu Christi profiteri, & in oratione spiritum reddere; ejus exemplo totus confirmatus est ad quælibet tormenta pro Christo patienda Unde cruci affixus, servo suo Vitali confors & socius fuit nobilis Martyrij.

6. Sic pretiosus fuit B. Martinus adhuc militi servus suus, cui (ut refert Severus Sulpitius) vestimenta serviebat, ita ut plerumque ei calcementa detraheret & detegeret, & cum cibum una lamerent facpius ministraret.

7. Sic pretiosus servus esse debuit B. Isidorus Madritensis Hero suo, cujus ob sanctitatem multiplici benedictione à Deo fuit cumulatus; ita ut ipso orationi vacante, Angeli vicem ejus obirent, ararent occarent, serrent, & luctum ejus Domino frugesque procurarent.

1 Reg. 30.

Heris, servi sunt pretiosi.

4 Reg 5.

Gen. 24.

Gen. 39.

Judith. 10.

Breviar. 4. Nov.

Imblo- servu.

Mon. 26.

servus in se ob-

Moraliz. ga servus muneris.

34.

Eccl. 33.

8. Sic pretiosa esse debuit Domino suo illa ancilla captiva quae Regem & Reginam gentis Iberorum totam illam gentem in Hispania ad fidem prima perduxit, cum sanitate Reginae & agnitione gravi afflictae per donum orationis & miraculorum, quo pollebat, restituit. De qua Rufinus hist. cap. 10. lib. 1. Eusebius lib. 10. c. 10. Nicephorus & alij.

Vide Bar. tom. 3. anno 327.

9. Sic pretiosa fuit Hero suo *B. Iulia* ancilla captiva Cartagenensis, ducta à quodam Eurichio in Syriam Palaestinam, quae expleto diligenter servitio, orationi continuo insistebat, & jejunijs omni die tandem à quodam Principe cui nomen Felix in scio Domino capta, & iuxta Diji sacrificare, post alas & flagella fuit crucifixa, sed cum efflaret spiritum, vils est de ore eius columba egredi, caelum recta petens. Ita Ado in Martyrolog. die 22. Maij.

10. Postremo *S. Carolo Borromeo* pretiosi erant omnes famuli, quos non tantum amabat ut domestecos, sed ut filios ac fratres, alloquens familiariter etiam infimos ex stabulo & coquina, ut referit an ut decet, tractarentur, an cuiquam etiam eorum fieri injuria. Et quamvis in seipsum esset severus, moderatus tamen erga eos, nulli erat onerosus. Quod si quis aegrotaret, diligentissime necessaria provideri curabat, & hinc muneri charitate flagrantis praeficiens, ipsos etiam cum suavitate frequenter visitabat. Imitabatur igitur charitatem hujus Centurionis cui servus dicitur fuisse pretiosus.

Sed si servus ille pretiosus erat Centurionis, quanto magis Christo vero Domino, quem dum sanat, per sanitate ad fidem adducit? Illicque non fuit solitus quempiam secundum corpus sanare, quin id faceret simul pro salute animae. Atque nos etiam omnes sumus illi pretiosi servi, quandoquidem ejus sanguine sumus redempti, & propterea non debemus viles esse in opere, qui ita pretiosi sumus in emptione. Debemus nos totos illius obsequio profundere, ut quantum in nobis est pretium quo empti sumus, valeamus ad aqua re injuriam enim facit emptori servus, qui utilitate sua aliquo modo non adaequat pretium quo est emptus. Et licet quilibet fecerimus, servi inutiles sumus, quia Domino nihil lucri afferre possumus tamen ut ait B. Euseb. *Tale conversationis nostrae* tamen ut ait B. Euseb. *Tale conversationis nostrae*

Hom. 1. de stre expectat meritum, quod sanguinis sui valere possit. Hoc ergo attendat omnis Christianus, ut hinc stimuletur Domino suo, qua potest promptitudine & fidelitate servire illiusque honorem ubique procurari. Exopti est pretio magno, glorificate, & portate Deum in corpore vestro.

Pars II. De Christo descen

Centurio servi miseris primo Principes viros ad Christum mittit, excusans se, ut ait

Lucas, cap. 7. tanquam indignum qui ipse veniat? cum vero à Christo impetrasset, ut una cum eis descenderet, amicos misit nuntians se indignum qui visiteretur à Christo, eumque nihilominus Christus accedens non longe abesset à domo, ipse cum omni humilitate occurrit pro pueri sanitate deprecans, & Dominum rogans, ne ulterius in domum procedat: quod solum exprellit S. Mattheus, reliqua autem ex narratione S. Lucae supplenda sunt.

Car. Christus intravit in domum Cent.

Matth. 17

Quaeritur verò cur Dominus in domum Centurionis voluerit descendere, cum nosset excusationem & fidem Centurionis credentis eum absentem posse sanare? Dicamus primo, id fecisse ut fidem illam Centurionis omnibus palam faceret, etiam Judaeis & senioribus ibi praesentibus, in confusionem eorum qui tante non erant fidei, ut crederent absentem solo verbo curare posse. Sic etiam Chananaea clamante, *Filia mea malet à damo- no vexari*, respondit, *Non est bonum sumere panem filiorum, & mittere canibus*, dans et occasione excitandi actum insignis fidei, quam omnibus notam etiam cupiebat. Quam fidem illa manifestavit dum respondit: *Etiam Domine nam & castelli edunt de micu cadentibus*, &c. Hinc Christus mox infert: *O mulier magna est fides tua*? licet & de Centurione ait: *Non inveni tantam fidem in israel*. Dicamus se- cundo, quia petito Centurionis erat pro servo, i- deo ire proposuit, ut nos doceret modicos non contemnere & pauperes, divitesque solum honorare. Ad filium Reguli rogatus noluit ire, ne personam Reguli videretur accipere: ad servum Centurionis non rogatus vult descendere, ne videatur humilitatem servi contemnere. Recunditur hic superbia nostra, qui in hominibus non naturam, qua ad imaginem Dei facti sunt, sed honores & divitias veneramus; superbia hominum non homines pensat propter homines, sed solum ea quae circumstant pensare novit. Redemptor ergo offendit quae alta sunt hominum, quandoque despicienda esse, & quae despecta sunt hominum despicienda non esse. Hoc sit solatium pauperum, & quorumlibet infimae sortis, quod licet despiciantur ab hominibus, à Deo non despiciuntur, quia eos elegit divites in fide, haereditate regni. Hoc sit exemplum divinum & honoratorum in hoc saeculo, Deo, ut infimos non dedignentur. Quandoquidem is qui de caelo venit, servo in terra occurrere non despicit, etiam & ipsi quandoque humiliare se in terra novissime, qui de terra sunt. Dicamus tertio, etiam in his verbis Christi, *Ego veniam, & curabo eum*, mysterium ad ventus Domini & finem ejus insinuat, propterea enim ad hominem in homine venit Deus, ad servum in servo venit Christus, ut levaret jacentes, elisos erigeret, solvaret compeditos, & ut eos quos jam nemo affert, nec offerre poterat, ipse opens sui vector clementissimus bacularet, inquit S. Chrysol. *Hoc ergo voluit Centurionem & omnes nos posse, dum ad servum vult venire*

Pauperes non contemnunt

Matth. 17

Serm. 15.

Et

Lepra sanaret, descendit de monte, suum d' ca-
llu descendit significans ad lepram nostram curan-
dam, sic descendit ad domum servi, suam exinanitionem
indicans, qua formam servi accepit, ut nos-
tram aegritudinem curaret, & in poenali servitu-
te facientes in suam erigeret filiorum Dei dignita-
tem.

Humili-
Centu-
rionis ex-
cusatio.

Sed Centurionis excusationem ponderemus,
Domine inquit, non sum dignus. Qui vocat Domi-
num, fatetur suam fideliter servitorem, Dominum
que cum pavore vocat, & quasi ad contemplantam
Domini celsitudinem eo illustrante pertigerit, dat
debitum de humilitate & fide responsum. Sic Pe-
trus ubi Christum agnovit eorum auctorem exclam-
at: Exi à me Domine quia peccator sum. Sic eum à
se Petrus exire rogat, quomodo Centurio eum ad se
supplicat, non venire, agit uterque indignitas hos-
pitii in hospitis maneat iniuriam, inquit S. Chrysol.
Interim dicendo se indignum, praestitit dignum, non
in cuius parietes, sed in cuius cor Christus intra-
ret, inquit S. August. Humilitate enim Christi ad nos
advenit procuratur sicut & superbia fugatur. Vi-
detur miraculum fratres. Alius est Deus, erigit se, &
fugit à se, humilitate, & descendit ad se. Humilia
anim respiciet & alta à longe cognoscit. Hanc igitur
Centurionis humilitatem & fidem imitandam pro-
ponit Ecclesia, dum sanctum cibum corporis &
sanguinis Christi sumimus, quod à tempore Ougi-
nis iam esse vitatum, patet ex eius homil. 7. in di-
versis. Unde & S. Chrysol. de illo sic loquitur: Ro-
mana cohortis Centurio Dux factus est militum chris-
tians, & capis ante docere, quam credere. Antequam
discipulus subiret officium, servitus est Magistrorum locum.

Luc. 5.

Ser. 6. de
verb.
Domin.

Præbe enim peccandi formam, aut normam credendi,
sibi parat causas, virtutum commendat exempla,
quoniam Christianis scholis ingressus est discipli-
nam. Itaque non sine pavore & magna cordis humi-
litate suscipiendus est Dominus; dum per sacram
communionem dignatur venire ad animam nostram
domum, ad cordis nostri secretum, ad tectum con-
scientiæ, ad mentis penetrale: videndum ne immu-
da sit domus ista, & oculos intransiens offendat, pro-
videndum ne tunc ibi familia cogitationum inco-
ndita & confusa vel tectis, curandum ut aula peccatoris
sine strepitu in sinceritatis silentio permaneat, ut
non ad iudicium ingrediatur tantus hospes. Dicen-
dum in sinceritate cordis: Domine non sum dignus,
ut intres sub tectum meum, sed tantum die verbo &
sanabitur anima mea. Verbum tuum Domine sanitas
est, verbum tuum vita est, verbum tuum lux est,
fugat tenebras, fugat aegritudinem, fugat mortem.
Si angusta est domus animæ meæ, die verbo, & di-
latabitur, tuique capax fiet, si tenebrosa est, die ver-
bo, & illuminabitur, si ruinosâ est, die verbo, & re-
staurabitur, solidabiturque; si inornata est, die
verbo, & mox adornabitur, fietque te hospite
digna.

Euchari-
stia ma-
gna hu-
militate
suscipien-
da.

Diversi
Centu-

Centurionis nostri humilitatem imitati sunt om-
nes pii, sed & aliqui specialiter, qui in extremis
Rational. Evang.

penè agentes noluerunt Dominum suscipere, vel in
tectis privatis, vel in lectulo decumbere, sed vel in
Ecclesiam deferri voluerunt, vel occurrere cum
humili adoratione Domino adveniendi conati sunt.
Audi exemplum.

rius
huius i-
mitato-
ris.

1. S. Benedictus præmonens discipulos quo die
foret moriturus, sepulchrum suum sex diebus ante
aperiri iussit, sextoque die voluit deferri in Eccle-
siam, ubi humillime sumpta Eucharistia, sublati in
cœlum oculis erans inter manus discipulorum, ef-
flavit animam.

Benedictus
Rom.

2. Similiter S. Franciscus de Paula sentiens finem
suum appropinquare, in die Jovis sancto descen-
dere voluit in Ecclesiam, ibique sumptis sacram Eua-
charistiam in præsentia discipulorum suorum, la-
chrymis totus perfusus. Ac deinde in die Veneris
sancto eadem hora qua Christus animam reddidit, ma-
nibus & oculis in cœlum sublevis.

Servus in
vita.

Heb. 11.
Benedictus
lib. 12.
S. Scoto-
rum.

3. Sic & primus Scotorum Rex, nomine David,
cum vitæ suæ terminum adesse sentiret, indignum
se reputans ad quem corpus Christi deferretur, duo-
bus sacerdotibus inmensam ad templum venit, & ar-
dentibus cum precibus Christi corpus integra fi-
de suscepit. Inde in cubiculum reductus, conyo-
catis primoribus nepotes suos commendavit, &
paulo post commendata Deo anima pietissime
expiravit.

Marinus
5. 4. 12.

4. S. Hieronymus morti appropinquans sacrum
sibi corpus Domini dari permittit, vero sumptu-
ris, de lectulo humi se deponit, sicut, & acco-
perat. Tunc genibus provolutus lacrymas fudit, pec-
tus pugno percussit, faciemque synaxim percipit.

Servus in
vita.

5. Sic & S. Thomas Aquinas divina revelatione
supremum sibi vitæ diem in Monasterio Fosæ no-
væ adesse sentiens dixit Reginaldo socio suo coram
multis. Hac requiesce in seculum saculi, hic habi-
tabo, quoniam elegi eam. Cum sentiret paulatim se
viribus delitui, cum multa devotione petit sibi
Sacrosanctam Eucharistiam ministrari. Ut verò ab
Abbate & Fratribus reverenter allata fuit, licet fra-
ctis foret viribus, obviam procedens, humi se pro-
stravit, & cum lachrymis, & admirabili pietate eam
suscepit.

Pater
Guissano
L. 6. c. 12.

6. S. Carolus Borromeus pridie mortis suæ cum ob-
debilitatem maximam celebrare Missam non pos-
set quod ei maxime erat in votis voluit tamen de-
duci ad Ecclesiam, ibique reconciliari, ac postmo-
dum sacram ibidem synaxim summa devotione
percipit. Sequente die (quo mortem obiit) iterum
operavit communicare. Cum autem speraret posse è
lecto exurgere, & Domino cum adoratione occur-
rere & extremitas aegritudinis id non permisit, sed
erectus super lectulum, rochetis & siola indutus,
viatico postremo se communicavit.

Ex his collige, non satis prudenter & piè quod-
dam mox ubi aliqua tenentur aegritudine curare si-
bi sacrosanctum Christi corpus deferri, quum re-
verentia tanti Sacramenti poscat, tantique Domini

in eo contenti majestas, ut in loco sacro ardeatur & suscipiatur, nisi siturgens necessitas. De quo monendi sunt aliqui pauperiores, qui morbo levi afflicti, ideo petunt Sacramentum ad se deferri, ut familia eorum elemosynis publicis, vel privatis commendetur.

Sed & illi reprehensione digni sunt, qui se à frequentatione Eucharistia excusant prætextes reverentiam, quasi exemplum ex hac Centurionis humilitate captantes; *Domine non sum dignus, &c.* Verum plerique eorum non tam ob reverentiam raro ad communionem accedunt, quam ob vitiorum pravam consuetudinem & inclinationem quã nolunt deserre, quia Christo & pietati haud afficiuntur. Neque Centurionis nosli verba à frequenti communiõne abstrahunt, sed solum ad præparationem & humilitatem præviam nos excitant. Neque hic alia dignitas requiritur, quam ut à peccato mortali liberi simus, cum proposito firmo ea vitãdi & ut accedamus corde humili, & pio fine, ut ab infirmitatibus animi sanemur, ut contra tentationes præsumiamur, ut remissionem præteritorum peccatorum percipiamus, ut Deo firmius uniamur; & in ejus gratia confirmemur. Conveniret ergo hos maxime accedere, qui pravis inclinationibus languent & jacent, ad ea quã sunt salutis quasi præpediti & rari, conscientia scrupulos & remorsus ob vitam negligentem patientes. Appropinquent hi cum Centurione, & dicant: *Domine puer meus jacet in domo paralyticus, &c. male torquetur.* Quis enim est puer iste sive servus jacent in domo, nisi anima in corporis domicilio male affecta, torpens & languida, & paralyti spirituali impedita; quæ defectus suos non agnoscat, sed est velut sine sensu & affectu ad divina & celestia? Interim non est sine conscientia tortura; quæ quidem est gravissima & quandoque omni pena gravior nullam permittit quietem, nullum solatium. An nõ anima talis vel in via vitis & peccato servit quasi mancipium? *Omnis qui peccatum fecit, servus est peccati.* Et à quo quis superbius est, ejus servus est. Servitus ista tot dominorum est, quot vitiorum. Servitus ista Deorum est alienorum, quia superbia deditus servus est. *Luxu* avaritiæ deditus servus est. *Mammonæ*, luxuriæ deditus servus est. *Asmodai*, &c. O miserabilis servitus, quæ cum ægitudine paralyti conjuncta sic male torquet, nec ad eum qui sanare potest, accessum indiget! Interim si quis vel desiderium sincerum sanitati eliciat, servitutisque hujus miserande pertæsus excurrere eam exoptet, si ex animo agnoscat hanc miseriam, & dicat: *Domine servus meus jacet in domo paralyticus, &c. male torquetur*, mox responsum audit à supremo Medico: *Ego veniam, & curabo eum.* Paratus est enim ægrum quãtoque præsentia sua honorare, gratia ungere, sanguine lavare, misericordia sanare, paralytim & languorem fugare, virtute & fortitudine stabilire, donisque omnibus cumulare.

Joan. 8.
2. Pet. 2.

7 S. Virgo Gertrudis intellexit à Domino, quod illi non irreverenter, nec indigne sumunt Eucharistiam, qui eam pie sumunt ex desiderio honoris, laudis & gloriae Dei. Quæ sanè gloria divina in hoc maxime elucescit, quod summa illa majestas tam indignis hominibus se communicare non dedignatur. Unde ei ab eodem Domino insinuatum est, quod viri vel feminae seculares, quotquot vivunt in aliquo statu, qui à Deo & Ecclesia non discor- dat, sive sint in matrimonio, sive extra, sive vendant, sive emant, seu alia ratione victum sibi parent, si bona voluntate præditi, ex Dei gratia perseverant in bono & à gravibus culpis se continent, vitamque secundum Dei & Ecclesie præcepta dirigere volunt peccataque sua humili corde Sacerdoti confitentur: hi omnes de Dei misericordia cõfissi in solemnitatibus, vel diebus à Patre spirituali statutis, Eucharistiam accipere possunt. Licet enim rebus externis multipliciter occupati sint, & in leviores culpas sepius cadant, pro viribus tamen sunt justi in omnibus, ob idque Deo placent. Hæc ex S. Gertrudis Blesij Monialis c. 6.

Aldito Centurionis responso admiratus est Pars III. Christus hoc est, admirantis speciem & vultu. De laude tum præ se tulit, ut ad admirationem alios provocaret, & dixit: *Non inveni tantam fidem in Israhel.* Et ni à quidem major fides in Prophetis, in Patriarchis, in Joanne Baptista, in Deipara, in Apostolis reperiri potuit, sed eum his nõ confert Centurionem, Christus de præsentibus loqui censendus est, & de fide communis populi. Vel etiam intelligi potest insinuare his verbis, neminem ab eo sanitatem petiisse tanta fide. Nam licet leprosus videatur plus proficere, sola enim voluntate Christum mundare posse asserit, Centurio autem verbi mentionem facit, tamen credit hic Centurio, & proficitur etiam Christum absentem posse dare sanitatem, quod leprosus non facit. Sic & magna Martha fides fuisse videtur, & tamen non nihil dubitatis illa verba involvunt, si fuisse hæc frater meus nõ fuisse mortuum, quasi absens non posset efficere ut non moreretur. Sic alij paralyticum ei adducunt, ut præsentem præsentem sanet. Sic *isaius* Archisynagogus rogatur ut veniat, & *Luce 8.* imponat manum super filiam. *Regulus* rogat ut descendat ad filium. Major ergo fides Centurionis qui credit & absentem sanare posse, & verbo posse, imperiumque, dominium & majestatem in Christo aperte confitetur, dum dicit: *Nam & ego homo sum sub potestate constitutus, habens sub me milites, & dico huic vade, & vadit, & alio veni, & venit, & servo meo fac hoc, & facit.* Quasi dicat ego homo sum, tu Deus: Ego sub potestate sum positus tu super omnem es potestatem, potestatum es potestas. Ego habeo sub me milites, tu virtutes: Ego dico huic vade, & vadit, tu multo magis potes dicere infirmitati vade, & vadit. Ego dico alteri veni, & venit, tu multo magis potes dicere sanitati, veni, & mox aderit. Si ergo sub alterius potestate solo verbi imperio

Joan. 8.
Luce 8.
Joan. 4.

perio mihi obedientiam paro, quid tu poteris nulli subiacens, & cuius omnia subiacent potestati? At cur reficere non potes, quod verbo fecisti, cur reparare non potes, quod ex nihilo verbo parasti? Itaq; Centurionis merito laudatur fides, qui Christi maiestatem intellexit, & intra corporis tegmen latentem agnovit divinitatem, ut loquitur Sanctus Hieronymus.

Deus plus dat, quia ab eo peccatur. Ioan. 4.

Sed & hoc consideratione dignum, quod Ceterum remissionem, & anime salutem. Laro petit sui memoriam, & eadem die accipit Paradisi possessionem & gloriam. Sic & noster Centurio dum pueri precatur sanitatem, simul à Domino accipit laudem, & de praedestinatione sua significationem. Haec non omnibus electis indulget Deus, quia cum timore & tremore vult eos salutem operari, inter spem, metumque ambulare. Propterea dicebat Apostolus, adhuc ut appareat electionis suae incertus: Castigo corpus meum, & in servitutem redigo, ne forte cum alio praeceperit, ipse reprobus efficiatur. Propterea etiam monebat S. Petrus Fratres sanguis, ut per bona opera certam electionem vestram faciatis. Denique propterea continuo lachrymabatur S. Arsenius: à quodam enim Religioso interrogatus, cur se continuo suspiriis & lachrymis conficeret, Respondit: Quando memini Esau fuisse reprobum de ventre matris, & Iudam de societate Christi excidisse, & perisse: & Salvatorem dicere arctam esse viam ad caelum, & me ignorare quid anima mea contingeret, quasi exitus vita meae, non possum à lachrymis temperare, aut gaudii locum dare.

Aliquibus ante mortem dat Deus salutem certitudinem. 1. Tim. 4. 2. Pet. 1. Luc. 10.

Aliquibus tamen ex speciali gratia dat Deus electionis suae certitudinem: ante mortem tollens omnem anxietatem & timorem. Haec accepit postmodum S. Paulus, qui dicit: Ego iam delibor, & certus resolutionis meae instat: Bonam certamen certavi, &c. in reliquo reposita est mihi corona iustitiae, &c. Accipit & S. Petrus, qui dicit: Scio, quod velox est depositio tabernaculi mei, sicut signavi mihi Dominus Iesus Christus. Accipit & Magdalena, cui dixit Christus Optimam partem sibi elegi Maria, qua non auferetur ab ea. Ad do & alios ex sacris Historiis.

Ribad in vir.

S. Eligius multa spiritus anxietate premebatur suggerente sibi continuo fatana importunam hanc cogitatione: Quicquid agi inutile est, finaliter casurus es, quia de numero es reproborum. Permittebat id Deus ad eius explorandam patientiam, Postquam vero diu haec perdurasset anxietas, voluit Deus benignus eam funditus tollere. Quadam nocte cum dormiret inter linthea ciliolina, vox caelestis ad eum facta est, de peccatorum remissione, & statui gratia cum certorem reddens. At quam vocem

mox è strato exiens, miram in animo sua vitam persequitur, miramque spiritus libertatem, omni depulsa anxietate: ac statim ex sacris Reliquiis lecto suo appensis vidit suam liquorem deflueret, in signum acceptae à Deo interioris unctionis.

S. Franciscus cum biennio ante mortem in quadam extasi de praedestinatione sua certior factus foret, ut sibi redditus est, statim exclamavit: Laudetur Dominus Deus, ipsi gloria, & honor sine fine. Exinde proximos octo dies sic tralegit, ut nec ulla de re loqui, nec horas canonicas recitare posset, sed hoc solum in ore haberet, & semper repeteret: Laudetur Dominus, ita animus ejus laetitia exultabat.

Platus & alij.

S. Mechtilda cum innotuit Missae feria 4 post Pascha inchoaretur, & ante benedicti Patris mei, insolita exultavit laetitia, Domino dicens: O si essem una ex illis benedictis qui suscipiunt hanc audientiam, ut sunt vocem! Cui Dominus Scias certo te ex illis esse, & ut nihil dubites, ecce tibi cor meum impignus de amoris, & domum refugij, ut semper & maxime in hora mortis tibi solatium, & quietem reperis. Exinde vero facta est mira cordis eius cum corde Jesu unio, & in hora mortis, vocem Domini in vitantibus audivit. Veni benedicta Patri mei posside regni tibi paratum à constitutione mundi.

Elisius in Monili

S. Clara de Monte Fal. o in fine vitae Deus revelavit peccata omnia sua esse remissa, & gloriam preparatam. Tanto vero gaudio inde percussa est, ut interitus illud continere non valens, silentio rupto sponsum suum summo fervore sic allocuta fuerit.

Ribad. in vit.

O bone Iesu, quam magna est merces servientium tibi! Quam magna est, pro adeo exiguo obsequio quod impeditur: Vtique nimis est, magna nimis merces pro me Paradisi eius gloria. His similibusque verbis in extasim rapta fuit, ita ut mortem obisse existimarent praesentes ibi forores, jamque corpus eius in Ecclesiam deferrebant, cum ad se rediens, raptusque causam exponens, omnes laetitia affecit.

Bisariam collegio Centurio

Si itaque omnes merito gavisi sunt, quod nomina sua scirent scripto in libro vitae: eadem ratione Centurio verum gaudium potuit concipere, id ipsum de se intelligens ex ore veritatis. Huius rei testimonium est, tam laus à Christo ei exhibitae, se servatum id quod subiungit. Multi veniet ab oriente & ab occidente, & recumbent cum Abraham in regno caelorum.

Mat. 17.

Primo quidem laus eius, ore Christi pronuntiata, iudicium huius rei dat, quia non est solitus aliquem laudare Christum, nisi laude perennatura. Non laudat hic arundinem vento agitatam, sed arborem solidam & permanente virtute radicatum. Sic si laudat Petrum, & pronunciat Beatum, qui à Patre divinitatis suae revelationem hauserit, verae beatitudinis initium iam in eo agnoscit. Si laudat Nathanaelem, tamquam vere Israelitam, in quo dolus non sit inter veros Israelitas Deum contemplaturos eum futurum praenoscit. Si laudat Zachariam, ex arbore festine descendentem, & cum gaudio se excipientem, etiam inter veros filios Abraham

Luc. 19.

æternæ salutis participes locum eius designare censendus est. Sic dum nostrum publice collaudat Centurionem, ejusque fidem fidei cæterorum præfert, electionis ejus cæsetur testimonium dare. *Secundo* hujus rei indicium non obscurum dant subsequenter verba: *Dico vobis multi venient ab oriente & occidentem, & recumbent cum Abraham, Isaac, & Jacob in regno caelorum.* Multi scilicet similes huic, qui ex alienis est electus, & per fidem ac prædestinationem verus filius est *Abrahæ* verus filius promissionis instar *Isaac*, verus *Israelita*, Deum *Jacob*, sive *Isaac*, æternam contemplaturus, & in convivio perenni cum his primoribus Patribus fidei Felix futurus. Ipse inter primos de gentibus futurus est, & multi ejus fidem & pietatem secuti à quatuor orbis partibus venturi sunt, quia regni istius civitatis & aulae *Ab Oriente porta tres sunt, ab Occidente porta tres, ut describitur in Apocalypsi. Atque Aquilone porta tres,* ut describitur in Apocalypsi. Atque etiam (moraliter interpretari si volueris) illi veniunt ab Oriente, qui convertuntur ad Deum in primæva ætate: ab Occidente, qui convertuntur in senectute; illi ab Aquilone, qui inter prospera servant patientiam, illi à Meridie, qui inter prospera servant temperantiam.

Filii autem regni ejiciuntur in tenebras exteriores. Qui nimirum nati erant ad regnum *Judæi* (de populo nati cui sub typo terræ promissionis regnum erat promissum) excident à regno, fidem & vocationem Dei dum aspernantur. O infelices hi, qui videbantur heredes regni, & *Abrahæ* filii legitimi! De hæc sic ex ore & persona Dei vaticinatur *David*, *Populus quem non cognovisti servavit mihi, in auditu auris obdormi mihi.* Gentes scilicet quæ non censebantur ex populo Dei, auditu Evangelio mox crediderunt, obtemperarunt. *At Filii alieni mentiti sunt mihi, in veterari sunt, claudicaverunt à semitis suis.* *Judæi* scilicet, tanquam filii adulterini, mentiti sunt, fidem negarunt & obediuntiam: *In veterari sunt,* in lege veteri male persistentes, & claudicaverunt à semitis legis: erraveruntque quia illa ut semita & via ad *Messiam* ducebat, quod noluerunt agnoscere.

Hi nimirum à consortio sanctorum Patrum suorum ejiciuntur, & à convivio illo æternitatis exclusi relegantur ad tenebras carceris tartarei. Hæc exteriores dicuntur, quia non solum sunt tenebræ internæ animi, sed etiam externæ loci. Item, quia extra splendorem mundi sub terra sunt, quo nunquam lux perfringit. Item, quia extra splendorem cæli sunt, quod erit velut aula convivialis facibus illuminata ad cœnam illam perpetuam; extra quam ejeti, sunt in tenebris, luce privati beatæ æternitatis, ejulanti ac stridente dentium indignationem ac quandam rabiem præ se ferentes.

Atque utinam quod de *Judæis* hic dicit *Christus*, verum etiam non foret de quibusdam *Christianis*? Quam multi per baptismum effecti filii Dei & heredes regni, postmodum fiunt adulterini filii,

mentientes Domino, non observantes promissum, quo fatana renunciarunt, claudicantes in duas partes, dum partim Deo, partim peccato voluit servire, errant à vera via mandatorum? Ideo ejiciuntur in tenebras exteriores tartari. At loco eorum ex India, Japonia, *Chinis* vocantur alii, de quibus verum est, *Populus antea ignotus in auditu auris obdormi mihi.* Similiter quam multi de clero, & sacerdotio, primogeniti filii regni, in sortem Domini adsciti, in pravis moribus consensuerunt, mentiantur cum dicant, *Dominus pars hæreditatis meæ,* errant à via vitæ: Et ideo ejiciuntur ex aula Dei, & denumero filiorum eius, ut fit pars eorum cum impiis in caligine horrenda. Horum autem loca vocat Deus ad eorum confusionem quosdam & laicali statu, & in regnum eos adificavit. Item quam multi in Religione semitas perfectionis ingressi, postmodum claudicant, errant, retro apicunt, mentiantur Domino & ostentant in regnum eorum quosdam pios & saculo & matrimonio in regnum eorum Domini. Denique non pauci ex variis statibus sapientes sunt & literati, aliisque donis naturæ & gratiæ ornati, quos Dominus volebat deducere per vias rectas, & ostenderi illi regnum Dei; sed his abusi donis, lucem vertunt in tenebras, claudicant, errant, & percutiunt. Simples autem & illiteratos ad eorum coronam elevat Dominus, filiosque regni efficit ignobiles & idiotas. O infelicitas miseranda! Amove, o Domine, à nobis tenebras mentiorum, quæ ad exteriores & æternas nos ducunt. Fac nos filios *Abrahæ* filios regni, constantes in fide & veritate, ut non claudicemus vel exierimus, sed ad convivium æternum te duce, pertingamus.

DOMINICA III POST EPIPHANIAM. Lect. 7. bipartita.

Ascendente Iesu in naviculam, &c.

Absoluta Concione ad populum circa mare *Pars I.* *Gahlea*, voluit ulterius progredi *Christus*, & *Cur* naviculam ascendere cum *Discipulis* ad transfretandum in *Regionem* *Gerusalem* alioquin fructu ascendens verbo & miraculis suis inferret. Certe nec iple egrediebatur ad transfretandum naviculam nec *Discipuli* ejus: *vim*, *dira*, quia poterat juberet, ut liquidum elementum sibi *minist.* *Discipulis* suis solidum præberet obsequium. Nam *Christus* hic est qui *Petri* pedibus marinis voraces inclinavit, jubens cum venire ad festum aquas, & *fructum* quenter legimus, quomodo in gratiam Evangelii *rat.* & Verbi divini *Apostolorum* visis concesserit, sicis pedibus undas caleare.

Sic *S. Franciscus de Paula*, cum in *Sicilliam* & *Calabriam* Religionis & pietatis propagandæ gratia *perfollicis* pertingere optaret (sed à *Nautica* quo quod pecunia ad *navium* solvendum careret, repelleretur) post *fulas* *dis* calad Deum preces, extenso super mare pallio, fretum *canis*. *V.* periculosissimum cū socio illæsus pertransiit. *Dicitur* in *causa* que ab eo tempore fretum illud (quod antea *Ribad.* periculosissimum erat inter *Scyllam* & *Charibidem*) in ho-